

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobkyně: **a) A. D., b) nezl. A. D.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, ve věci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 41 A 9/2025, o nesouhlasu Krajského soudu v Praze s postoupením této věci Městským soudem v Praze,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 41 A 9/2025 **je příslušný** Městský soud v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně se žalobou domáhají ochrany před nezákonným zásahem, kterého se měl žalovaný dopustit tím, že žalobkyním vrátil žádosti o udělení dočasné ochrany jako nepřijatelné dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“), tj. z důvodu, že žalobkyním již byla udělena dočasná ochrana v jiném členském státě Evropské unie. Žalobkyně zaslaly žalobu Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“).

[2] Městský soud usnesením ze dne 7. 1. 2025, č. j. 15 A 124/2024-35, postoupil věc k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), neboť jeho příslušnost je podle názoru městského soudu na základě § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 4 odst. 3 Lex Ukrajina a § 17 odst. 2 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dočasné ochraně“), určena hlášeným místem pobytu žalobkyně. Poslední hlášení místo pobytu žalobkyně a) se nachází v okrese Mladá Boleslav, žalobkyně b) v okrese Semily. Dle městského soudu bylo vhodné, aby o věci rozhodl jeden krajský soud, a to místně příslušný soud žalobkyně a).

[3] Krajský soud vyjádřil dne 31. 1. 2025 nesouhlas s postoupením věci a podle § 7 odst. 6 s. ř. s. předložil věc k rozhodnutí o místní příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu. Poukázal na to, že Lex Ukrajina ustanovení o místní příslušnosti soudů ve správním soudnictví neobsahuje a na projednávanou věc nedopadá ani § 17 zákona o dočasné ochraně, jelikož tento se vztahuje pouze na řízení o žalobě proti rozhodnutí, a nikoliv na řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem. V projednávané věci se neuplatní ani § 172 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně

některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), jelikož toto ustanovení se rovněž netýká řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem. K určení místní příslušnosti se tedy použije obecné pravidlo obsažené v § 7 odst. 2 s. ř. s., dle kterého je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který provedl zásah (Ministerstvo vnitra), tedy městský soud.

[4] Nejvyšší správní soud posoudil nesouhlas krajského soudu s postoupení projednávané věci městským soudem a má za to, že je důvodný.

[5] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. *[n]estanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*

[6] Podle § 4 odst. 3 Lex Ukrajina *[n]estanoví-li tento zákon jinak, použije se na udělování dočasné ochrany podle tohoto zákona zákon o dočasné ochraně cizinců. Ve věcech, které zákon o dočasné ochraně cizinců neupravuje, se použije zákon o pobytu cizinců na území České republiky.*

[7] Podle § 17 odst. 2 zákona o dočasné ochraně je v k řízení o přezkumu rozhodnutí ve věci dočasné ochrany místně příslušný soud, v jehož obvodu má žalobce hlášené místo pobytu.

[8] Podle § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců *[k] řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí a o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je cizinec v den podání žaloby hlášen k pobytu.*

[9] Podle § 5 odst. 2 Lex Ukrajina *Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky nepřijatelnou žádost cizinci vrátí a sdělí mu důvod nepřijatelnosti; soudní přezkum je vyloučen.*

[10] Žalobkyně v projednávané věci podaly žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který dle nich spočíval v tom, že žalovaný vrátil jejich žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné. Žalobkyně považovaly výlukou soudního přezkumu neudělení povolení k pobytu podle § 5 odst. 2 Lex Ukrajina za rozpornou s unijním právem, a tedy žalovaly postup vrácení žádosti o dočasnou ochranu jako nezákonný zásah žalovaného.

[11] Lex Ukrajina neupravuje místní příslušnost k projednávání žalob podle tohoto zákona. V případě, kdy Lex Ukrajina nějakou záležitost neupravuje, použije se dle § 4 odst. 3 Lex Ukrajina podpůrně zákon o dočasné ochraně cizinců.

[12] Jak je výše uvedeno, dle § 17 odst. 2 zákona o dočasné ochraně je k řízení o přezkumu rozhodnutí ve věci dočasné ochrany místně příslušný soud, v jehož obvodu má žalobce hlášené místo pobytu. Z ustanovení § 5 odst. 2 Lex Ukrajina však nevyplývá, že by Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky o vrácení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné rozhodovaly rozhodnutím. Ustanovení § 17 odst. 2 zákona o dočasné ochraně se zjevně týká řízení o žalobě proti rozhodnutí, nikoliv řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem. Jak správně tvrdí krajský soud, tato skutečnost je zřejmá již ze samotného jazykového výkladu, ale také z nadpisu citovaného ustanovení (*Přezkum*

pokračování

rozhodnutí ve věci dočasné ochrany) a shodně z důvodové zprávy k tomuto zákonu. Kasační soud proto souhlasí s krajským soudem, že z tohoto důvodu se k určení místní příslušnosti soudu, který bude rozhodovat o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím ve vrácení žádosti, ustanovení § 17 odst. 2 zákona o dočasné ochraně nepoužije.

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že zákon o dočasné ochraně neupravuje jiné obecné pravidlo, které by stanovilo způsob určení místní příslušnosti soudu, který rozhoduje o žalobách ve věcech dočasné ochrany, a to konkrétně o žalobách na ochranu před nezákonným zásahem týkajícím se dočasné ochrany.

[14] V případě, kdy záležitost neupravuje Lex Ukrajina ani zákon o dočasné ochraně, postupuje se dle zákona o pobytu cizinců. Dle krajského soudu se však k určení místní příslušnosti soudu nepoužije ani pravidlo obsažené v § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud s tímto závěrem souhlasí. Jak ze samotného znění ustanovení vyplývá, pravidlo se vztahuje pouze na řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí a o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Zdejší soud souhlasí s krajským soudem, že zákonodárce nezamýšlel do § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců zahrnout i rozhodnutí o ochraně před nezákonným zásahem. Původní znění tohoto ustanovení upravovalo místní příslušnost soudu pouze ve vztahu k řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí. Novelou provedenou zákonem č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, ve znění pozdějších předpisů, zákonodárce ustanovení vztáhl i na žaloby proti nečinnosti správního orgánu. Touto novelou chtěl zákonodárce ulehčit městskému soudu, který do té doby všechny žaloby o nečinnosti musel vyřizovat (viz důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb.).

[15] Ze vztahu obecného a zvláštního pravidla vyplývá, že nelze-li na určitou skutkovou podstatu aplikovat pravidlo zvláštní, použije se podpůrně pravidla obecného (srov. usnesení NSS ze dne 12. 5. 2004, č. j. Nad 98/2003-40, č. 345/2004 Sb. NSS). Tak je tomu i v této věci. Vzhledem k tomu, že Lex Ukrajina, zákon o dočasné ochraně ani zákon o pobytu cizinců neupravují pravidlo pro určení místní příslušnosti soudu k řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné, je třeba postupovat dle obecného pravidla obsaženého v § 7 odst. 2 s. ř. s., tedy, že místní příslušnost soudu je dána místem sídla žalovaného.

[16] Podle § 83 s. ř. s. je v řízení o ochraně před nezákonným zásahem žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah. Žalobkyně za žalovaný správní orgán označily Ministerstvo vnitra, které jejich žádosti o dočasnou ochranu posoudilo jako nepřijatelné. Sídlem Ministerstva vnitra je hlavní město Praha, v jehož obvodu působnost krajského soudu vykonává městský soud [§ 9 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících, a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů].

[17] Nejvyšší správní soud tedy shledal důvodným nesouhlas krajského soudu s postoupením věci, a proto v souladu s § 7 odst. 6 s. ř. s. rozhodl tak, že k řízení je místně příslušný městský soud. Rozhodnutím zdejšího soudu o této otázce jsou soudy vázány.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. března 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu